

PROTOKÓŁ z X posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 18 czerwca 2021 roku, o godzinie 13:00 w formie wideokonferencji.

e-doręczenia: Pani Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz

Pani Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz przedstawiła prezentację na temat e-doręczeń. Głównym celem ustawy rejestrowanych doręczeń elektronicznych, zgodnie z założeniami, jest nadawanie całej korespondencji podmiotów publicznych w postaci elektronicznej przy pomocy dwóch usług publicznych.

Pan Michał Przymusiński zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Usług wspomniał, że Rząd podjął działania, aby e-doręczenia mogłyby być wdrożone w sposób bezpieczny i efektywny. W związku z tym, na chwilę obecną trwa proces legislacyjny, planowany obecnie termin wdrożenia ustawy to 5 października br. Wspomniano, że przepisy ustawy zmierzają do tego, by faktyczne wdrożenie unijnych wymogów elektronicznej identyfikacji było zgodne z eIDAS.

System e-usług opiera się na konstrukcji dwóch kategorii usług – usługi podstawowej oraz usługi kwalifikowanej. Usługami gwarantującymi bezpieczeństwo podpisu i pieczęci elektronicznej jest usługa zaufania. Pani Katarzyna wspomniała również o tym, że Sąd Okręgowy w Warszawie nie przewiduje możliwości składania pism drogą elektroniczną.

Głównymi problemami ustawy e-doręczeń są: legislacja, wybiórcza skuteczność doręczeń, brak stworzenia jednolitego rozwiązania teleinformatycznego przez system oparty o skrzynkę ePUAP, który umożliwiłby skuteczną wymianę korespondencji drogą elektroniczną za potwierdzeniem odbioru.

Do 30.09.2029 będzie możliwość korzystania z ePUAP i e-doręczeń jednocześnie. Nowe przepisy o e-doręczeniach dotyczą podmiotów publicznych, osób wykonujących zawody zaufania publicznego, przedsiębiorców ujawnionych w rejestrach oraz wszystkich chętnych. Elektroniczne doręczenia będą stosowane pomiędzy podmiotami publicznymi, w relacjach podmiot publiczny – podmiot niepubliczny wpisany obligatoryjnie lub fakultatywnie do bazy adresów elektronicznych, nieposiadający adresu do doręczeń elektronicznych oraz w stosunku do osób pozbawionych wolności. E-przesyłka będzie przekazywana do operatora wyznaczonego, który dokona automatycznej konwersji i doręczy przesyłkę jako listową. Główne działania podmiotu, który dokonuje przesyłki, polegają na wygenerowaniu dowodów wysłania i dowodów otrzymania takiej przesyłki.

Podkreślono, że bardzo ważną zmianą jest to, że publiczna usługa doręczenia rejestrowanego została zdefiniowana jako usługa doręczenia domyślnego. Publiczna usługa hybrydowa jest usługą pocztową przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli równocześnie na jakimkolwiek etapie dochodzi do jej przekształcenia z przesyłki elektronicznej w listową. Operator wyznaczony w ustawie o e-doręczeniach - zgodnie z przepisami prawa pocztowego – to operator zobowiązany do świadczenia usług powszechnych. Są to publiczna usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego (PURDE) oraz publiczna usługa hybrydowa. Główną skrzynką, która wspiera

PURDE jest skrzynka doręczeń, która pozwala na posługiwanie się doręczonymi danymi. Zmiana adresu ADE (adres doręczenia elektronicznego) odbiorcy może nastąpić tylko na poziomie skrzynki doręczeń przed przekazaniem przesyłki do usługi PURDE.

Pan dyrektor Michał Przymusiński odpowiadał na zadane pytania. Pierwsze pytanie brzmiało, co nastąpi w roku 2025, kiedy zakończy się obecna kadencja operatora wyznaczonego, w jaki sposób planowane jest przekazanie obowiązków. Pan dyrektor wyjaśnił, że ten proces został przygotowany zarówno ze strony formalnej, jak i ze strony technicznej. Aplikacje zostały zaprojektowane w sposób modułowy, które zapewniają zdolność do przekazania obowiązków do nowego operatora.

Kolejne pytanie dotyczyło wejścia w życie rejestrowanych doręczeń elektronicznych i komplikacji finansowych z tego powodu w spółce Poczta Polska. Pan dyrektor zasugerował, że to pytanie powinno zostać zadane Poczcie Polskiej. Podkreślił, że przesyłka elektroniczna oraz hybrydowa jest tańsza niż obecna przesyłka papierowa. Zwrócił również uwagę, że system generuje dodatkowe oszczędności, przede wszystkim jeśli chodzi o pracę urzędników, ponieważ jest cyfrowy.

Trzecie pytanie dotyczyło ADE. Obecnie konstrukcja ustawy zakłada silne dążenie do tego, aby występował jeden adres do doręczeń elektronicznych. Dodatkowo adresy mogą być tworzone za zgodą ministra właściwego ds. informatyzacji. Dyrektor Przymusiński potwierdził, że jest wiele systemów, do których instytucje są przywiązane. Podkreślił, że z punktu widzenia obywatela lub przedsiębiorcy, obie te grupy chciałyby mieć pewność, że otrzymują korespondencję, która jest dostępna w jednym w miejscu. Jednocześnie podkreślił, że rejestrowane doręczenia elektroniczne nie są próbą zastąpienia całej komunikacji państwa. W pierwszej kolejności prowadzone są działania, aby przestał być prowadzony obieg papierowy. Wyjaśnił, że dąży się do osiągnięcia komfortu obywateli i przedsiębiorców, dla których wprowadzenie tej usługi będzie dużym ułatwieniem.

W toku dyskusji pozostał poruszony temat danych osobowych. Wyjaśniono, że administratorem danych ma być Poczta Polska, natomiast minister właściwy ds. informatyzacji będzie podmiotem przetwarzającym. Wspomniano jednak, że ustalenia z Poczta Polską są wciąż w toku.

Jeden z członków Rady zadał pytanie, jak wygląda kwestia kwalifikowania podmiotów różnej kategorii, które występują w e-doręczeniach, jako podmioty, które będą operatorami usługi kluczowej lub dostawcami usługi cyfrowej w rozumieniu Krajowego Systemu Cyberbezpieczeństwa oraz czy wymogi bezpieczeństwa będą w jakiś sposób wymagane od dostawców usług e-doręczeń. Dyrektor Przymusiński wyjaśnił, że bezpieczeństwo usługi wynika z kilku elementów, w tym przypadku system integruje się z innymi systemami. Wymogi bezpieczeństwa zostały wpisane w standardzie. Pani Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz dodała, że e-doręczenia będą znajdowały się w usługach pocztowych.

Kolejny członek Rady zapytał o infrastrukturę. Dyrektor Przymusiński wyjaśnił, że na chwilę obecną nie ma planów, żeby jakkolwiek część infrastruktury znajdowała się poza krajem.

Właścicielami poszczególnych komponentów infrastruktury są wszyscy partnerzy w projekcie. Podkreślono, że jeśli chodzi o infrastrukturę to składa się ona z systemu teleinformatycznego, którego właścicielem jest minister właściwy ds. informatyzacji oraz z systemu operatora wyznaczonego, który nie ma jeszcze właściciela. Dyrektor Przymusiński wyjaśnił również członkom Rady, że w przypadku, gdy dwie osoby będą korzystały z ADE, to będą mogły wysyłać cyfrowo list polecony.

W toku dyskusji poruszono również temat brakujących rozporządzeń. Dyrektor Przymusiński zapewnił, że problemy są rozwiązywane na bieżąco. Odpowiedział również na pytanie, co się dzieje, gdy ktoś zmieni adres doręczenia elektronicznego w trakcie doręczania. Zmiana adresu dokonuje się w krótkim czasie, zatem po takiej zmianie, przesyłki wysyłane będą uwzględniały nowy stan. Następuje jedynie ryzyko, w przypadku przesyłki hybrydowej.

Dyskusja wewnętrzna Rady :

Pan Krzysztof Głomb poruszył kwestię zakupów sprzętu z różnych źródeł unijnych. Model, który został zaproponowany w Krajowym Planie Odbudowy jest to model scentralizowanych zakupów, który jest nie do utrzymania z punktu widzenia sensowności i racjonalności takiego procesu. Pan Głomb przygotował opinię, którą przekaże do Przewodniczącego Rady w celu zapoznania się. Poruszono również kwestię planowania sposobów zapisu, aby w ramach organizowanych postępowań i umów ramowych można było zachęcić dostawców do nowej technologii.

W toku dyskusji członkowie Rady podjęli decyzję o zajęciu się sprawą specyficzności przetargów na sprzęt IT i software. Zasugerowano kierunek szkoleń dla małych samorządów ze strony Urzędu Zamówień Publicznych i wsparcie dla nich w stosowaniu procedur ze strony Cyfryzacji KPRM przez poradniki dobrych praktyk.

Została również poruszona kwestia składu Zespołu Usług Publicznych oraz temat własności danych, dla którego przygotowane jest stanowisko do przedstawienia członkom Rady w celu dalszej dyskusji.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht
2. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz
3. Konrad Ciesiołkiewicz
4. Andrzej Dulka
5. Agnieszka Gryszczyńska
6. Michał Kanownik
7. Janusz Kosiński
8. Karol Krawczyk
9. Anna Beata Kwiatkowska
10. Mirosław Maj
11. Dariusz Milka
12. Aleksandra Musielak
13. Józef Orzeł - Przewodniczący
14. Bolesław Piasecki
15. Robert Trętowski
16. Mateusz Tykierko
17. Małgorzata Zakrzewska
18. Marcin Zarzecki

Zaproszeni goście:

19. Przemysław Sypniewski, ekspert Rady
20. Wiesław Paluszyński, ekspert Rady

Sekretariat Rady i pracownicy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów:

21. Michał Przymusiński, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Usług w KPRM
22. Joanna Baranowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Usług w KPRM
23. Maciej Filipiak, Radca Prawny, Departament Prawny w KPRM
24. Monika Głębocka, Naczelnik Wydziału Rozwiązań Infrastrukturalnych i Usług Chmurowych, Departament Rozwoju Usług w KPRM
25. Izabela Majdowska, Radca Prawny, Departament Prawny w KPRM

26. Tomasz Marcinek, Starszy Kierownik Projektu, Departament Systemów Państwowych w KPRM
27. Jacek Paziewski, Dyrektor Departamentu Architektury Informacyjnej Państwa w KPRM
28. Andrzej Piekart, Naczelnik Wydziału Legislacyjno-Analitycznego, Departament Regulacji Cyfrowych w KPRM
29. Anna Weber, Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Usług w KPRM
30. Michał Widelski, Dyrektor Departamentu Rozwoju Usług w KPRM
31. Monika Skrzyńska, Zastępca Dyrektora Departamentu Architektury Informacyjnej Państwa w KPRM
32. Krzysztof Głomb, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji do spraw współpracy z administracją samorządową Rzeczypospolitej Polskiej
33. Katarzyna Zakrzewska, główny specjalista w Wieloosobowym Stanowisku pracy ds. Ochrony, Biuro Kadr i Rozwoju Zawodowego w KPRM
34. Anna Sidor, Radca Szefa KPRM, Departament Rozwiązań Innowacyjnych w KPRM,
35. Anna Sieńko, Radca Szefa KPRM, Departament Rozwoju Usług w KPRM
36. Anna Wilk, Główny specjalista do spraw legislacji, Departament Regulacji Cyfrowych w KPRM
37. Michał Pukaluk, Dyrektor Departamentu Polityki Cyfrowej w KPRM
38. Anna Michałowska, Naczelnik Wydziału Jednolitego Rynku Cyfrowego, Departament Polityki Cyfrowej w KPRM
39. Ewa Świętochowska, Koordynator Zespołu, Departament Rozwiązań Innowacyjnych w KPRM
40. Joanna Laskowska, KPRM